

Bemærkninger til forslaget

Indtræder en ulykke eller en sygdom, som er omfattet af forsikringsaftalen, i forsikringstiden, hæfter forsikringsselskabet også for sådanne skadelige følger, som først viser sig senere, jf. forsikringsaftalelovens § 120.

Denne bestemmelse er nu blevet fortolket således af Højesteret i en dom af 29. juni 1998, at forsikringstager ikke er dækket mod en konkret angivet sygdom – sklerose – på trods af, at hun havde givet fuldstændige oplysninger til brug for forsikringstegningen, og at der på det tidspunkt ikke var diagnosticeret sklerose. Forsikringstagers problem var, at en speciallægeerklæring, der i forbindelse med forsikringstegningen i 1979 eksplicit frifandt forsikringstager for mistanke om sklerose, i forbindelse med domsforhandlingen blev underkendt af en lægelig specialist. Eller sagt med andre ord: Risikoen for en forkert speciallægeerklæring påhvilede forsikringstager.

Scleroseforeningen har i sin kritik af dommen påpeget, at det forekommer urimeligt, at forsikringsselskabet på denne måde kan unddrage sig den aftalte forpligtelse til at udbetale forsikringssummen, idet foreningen finder, at forsikringsaftalen bør dække skadelige følger, når endelig diagnose først er stillet i forsikringstiden, altså i selskabets hæftelsesperiode. Foreningen foreslår med andre ord, at der skal indføres et egentligt diagnoseprincip.

Det betyder, at sygdomme, der er opstået før forsikringstiden, men diagnosticeret i forsikringstiden, skal være omfattet af forsikringen. Sygdomme konstateret før forsikringstiden, men først diagnosticeret efter, vil således være omfattet. Omvendt vil sygdomme opstået i forsikringstiden, men først diagnosticeret efter dennes ophør, ikke være omfattet.

Herved ville man opnå at få et klart og gennemsigtigt princip, som ville vanskeliggøre forsikringsselskabernes mulighed for at undlade at udbetale forsikringen.

Imidlertid kan en ændring af forsikringsaftaleloven forårsaget af en enkelt dom få vidtrækkende konsekvenser for andre forsikringssituationer. Lektor Ivan Sørensen, Københavns Universitet, har derfor over

for Folketingets Retsudvalg foreslået som et mindre indgribende skridt, at man modificerer forsikringsbetingelserne, for så vidt angår sygdommen sklerose, således at diagnoseprincippet kunne indføres her.

Rådet for Dansk Forsikring og Pension har søgt at tage denne idé op, idet rådet overvejer en henstilling til rådets medlemmer, hvor det præciseres, hvorledes anmeldte skader af denne type bør behandles.

Problemet med lektor Ivan Sørensens forslag er, at denne ordning ikke vil omfatte eventuelle udenlandske forsikringsselskaber. Problemet med den ordning, Rådet for Dansk Forsikring og Pension overvejer, er, ud over at også dette forslag kun vedrører danske selskaber, at det kun er en henstilling, som det enkelte selskab ikke vil være forpligtet til at følge.

Forsikringsaftaleloven er en gammel lov, som har en lang række principper, der er godt indarbejdet i domspraksis. Det er derfor vanskeligt at lave konkrete ændringer, uden af disse får afsmittende virkning på andre områder. Forslagsstillerne er derfor meget tilbage fra at foreslå en konkret ændring, men er i stedet indstillet på, at de rejste problemer løses på anden vis.

Omvendt er det forslagsstillernes opfattelse, at der er en lang række problemer i forsikringsaftaleloven, som efter nutidig retsopfattelse må siges at være forældet. Forslagsstillerne har således erfaret, at reglerne om forældelse i lovens § 29 ikke fungerer tilfredsstillende i praksis. Især skulle de volde problemer i personskadesager. Endvidere kan det nævnes, at selskabets renteforpligtelse i lovens § 24 er utidssvarende, at reglerne om præmiens betaling ikke har fungeret i mange år, og at der på dette område mangler nogle sikre retsgarantier for forbrugerne. Et problem er det også, at der ikke findes regler, der regulerer de mange gruppeforsikringer, idet de ikke eksisterede, da den gældende lov blev vedtaget. Endvidere trænger reglerne om urigtige risikoplysninger efter forslagsstillernes opfattelse til et grundigt eftersyn, jf. at disse ofte er genstand for omtale/kritik i medierne. Reglerne om forbrugernes generelle fortrydelsesret bør bedre indarbejdes i loven. Samtidig bør det undersøges, om der er mulighed for at forhindre, at selskaberne